

Prof. Igor Čatić - naučnik, stručnjak i prijatelj

Nije lako ni jednostavno u par rečenica napisati svoje viđenje profesora Igora Čatića, evocirati kontakte i susrete sa njime i konačno nešto reći o njegovom uticaju i značaju za polimernu struku u celini.

Pre svega mora se napomenuti da se radi o čoveku vanserijskih kvaliteta, sa neiscrpnom energijom i velikom predanošću poslu. Moji prvi susreti sa njim i lične impresije datiraju još iz 80-ih godina prošlog stoleća, kada sam kao mlad inženjer u to vreme sa interesom čitao njegove radove u *Polimerima* i pratio sa pažnjom njegova izlaganja na skupovima u bivšoj državi. Događaji koji su potom usledili uzrokovali su prekid zvaničnih kontakata i zajedničkih skupova, ali su svi stručni ljudi, istinski vezani za polimerstvo, i dalje pratili šta se na naučnom i stručnom planu odigravalo u neposrednoj okolini. Tako je bilo i sa mnom lično, te sam do časopisa *Polimeri*, a time, između ostalog i do radova profesora I. Čatića, dolazio na razne načine, bilo posredno, bilo na velikim evropskim sajmovima u Düsseldorfu i Milanu. Početak novog stoleća je na zadovoljstvo mnogih pružio nove mogućnosti za nesmetanu komunikaciju, razmenu informacija i ideja i neposredne kontakte. Tako su i naši međusobni kontakti obnovljeni na neutralnom terenu, tokom K sajmova 2001. i 2004. godine. Evocirajući uspomene iz tih dana sećam se da sam zaključio da, iako je dosta vremena prošlo od našeg prethodnog viđenja, kao da se malo toga izmenilo kod profesora Čatića, imajući u vidu njegovu naučnu, stručnu i obrazovnu ulogu. Kada smo ponovo uspostavili lične kontakte pre-

da mnom je bio onaj stari I. Čatić, znatiželjan, analitičan, ali i kritičan. Odmah mi je ukazao na neke jezičke nepravilnosti u mojim radovima i još jednom naglasio potrebu za pravilnim terminima, preuzetim iz engleskog jezika. Čak i oni najjednostavniji (*standard plastics, engineering plastics i sl.*) zahtevaju pravilno tumačenje i prevođenje, a da se ne spominju komplikovaniji primeri. Naše susrete u Düsseldorfu ću pamtit i po analizama stanja u polimerstvu u svetu, s obzirom na mnoge promene koje su se odigrale u poslednjoj deceniji, vezano za globalizaciju, nove trendove, promene u odnosu snaga u polimernoj industriji, budućnost predaivača u Evropi i sl.

Najzad, želeo bih napomenuti neke činjenice vezane za prof. I. Čatića, viđene iz mog ugla. Pre svega treba naglasiti da je mali broj stručnjaka koji su postigli toliko u svom domenu, koji su imali toliki entuzijizam, volju i radnu energiju. Od njegovih mnogobrojnih knjiga izdvojio bih dve, koje su fundamentalnog karaktera i mogu poslužiti kao enciklopedijska izdanja. Radi se o knjigama *Injekcijsko prešanje polimera i ostalih materijala* i *Proizvodnja polimernih tvorevina*. O mnogobrojnim radovima prof. I. Čatića, pisanih samostalno ili u saradnji sa hrvatskim i inostranim autorima se ne mora puno govoriti budući da su oni poznati i dostupni svima koji se oblašću polimerstva bave. Kada se razmatraju publikovana dela bilo bi nepravilno ne spomenuti višejezički rečnik, sa terminima iz polimerstva na nekoliko najvažnijih evropskih jezika.

Od ostalih delatnosti, koje ja vezujem za prof. I. Čatića je njegov veliki doprinos popularizaciji i ukazivanju na značaj polimerne struke putem brojnih nastupa u medijima i pisanjem priloga u dnevnim i nedeljnim novinama u Hrvatskoj (neke od njih sam sa pažnjom pročitao). Ove akcije su imale odjeka da se na pravilan način shvate polimerni materijali, s obzirom na sve učestalije i agresivnije nastupe raznih lobija, pre svega iz oblasti zaštite okoline, koji često puta neumereno i bez pravih argumenata napadaju polimerne materijale i traže njihovo eliminisanje iz javne potrošnje. Značajan doprinos je prof. I. Čatić dao i filozofskom tumačenju prirodnih nauka čime je zaokružio svoju naučnu i stručnu delatnost. O njegovom udelu kao utemeljivaču *Katedre za preradu polimera na Fakultetu strojarstva i brodogradnje* u Zagrebu i časopisu *Polimeri* ja ne bih ništa dodavao jer to ostavljam kolegama iz Hrvatske.

Na kraju želeo bih da iznesem svoje mišljenje da je prof. I. Čatić jedna nesvakidašnja figura u naučnom i stručnom svetu polimerstva koja će teško biti dostignuta. Naravno da ima darovitih i sposobnih mlađih naraštaja, ali će mnogo toga trebati da se osmisli, uradi, izbori za principe i postigne toliko koliko je to uspeo prof. I. Čatić. Njegov značaj je takav da prevazilazi granice Hrvatske, imajući u vidu svestranost njegovog delovanja i uticaj na polimerstvo u celini.

Vojislav BOGDANOVIĆ
predsednik *Društva inženjera plastičara i gumara* i glavni i odgovorni urednik časopisa *Svet polimera*

Nekoliko riječi o obljetničaru - suradnici i prijatelji

Dio suradnika prof. I. Čatića napisao je ovaj tekst. Odlučili smo ga izdvojiti u poseban tekst ne navodeći autorstvo, jer nam se isprepleću zamisli i rečenice.

Uredništvo

Riječ gospodarstvenika

Gotovo cijeli svoj radni vijek proveo sam u petrokemijskoj industriji, a imao sam sreću i čast za suvremenika imati profesora I.

Čatića. Čovjeka koji je uz nastavničke obveze nesebično pomagao mnogim generacijama u industriji korisnim savjetima. Upućivao nas je na potrebnu literaturu. U postavljanju ciljeva sugerirao nam je svjetske dosegge. Pomagao nam je u stjecanju novih znanja i njihovoj primjeni. Nikada nije pokazivao umor ili zasićenost. Stoga sam siguran da profesor ima pravo i na dio uspjeha koji je svojedobno postizala petrokemijska industrija, osobi-

to prerada polimera, a on nije bio malen. Profesor I. Čatić je, krajem rujna 2006., nakon bogatoga stvaralačkoga radnog vijeka, poslije 55 godina rada, ali ne i staža, otišao u zasluženu mirovinu. U ime njegovih mnogobrojnih suradnika i prijatelja te u svoje osobno ime, nadam se da službeni odlazak u mirovinu ne znači i prestanak njegovih znanstvenih i društvenih napora. Hvala Vam, profesore!